


Crescendo och diminuendo: 

Uppreppning av föregående takt: 

Bland ornament och övriga tecken kan nämnas:  
Förslag och efterslag, uppåt eller nedåt skrivs:

$1 \overset{3}{\curvearrowright}$  eller  $\overset{5}{\curvearrowleft} 2$

Glissando, uppåt eller nedåt:   
Glissandon med slut på en bestämd ton kan också skrivas:

$\curvearrowright 5$   $\curvearrowleft 5$

Glissando från en ton till en annan:  $4 \curvearrowright 3$

Accent, betonad ton:  $\overset{\cdot}{1}$

Något förkortad ton:  $\blacktriangledown$  eller  $\nabla$  t.ex.:  $\overset{\blacktriangledown}{3}$

Något förlängd ton  
skrivs med streck ovan siffran, t.ex.:  $\bar{3}$

Andningstecken  $\sphericalangle$  t.ex.:  $4 \sphericalangle 3$

Plötsligt långsamt: 撤

*Bertil Lundahl* är fil.dr i sinologi och har varit lärare, forskare och kursledare vid Institutionen för östasiatiska språk i Lund 1972–98. Han har skrivit ett stort antal artiklar om Kina för *Nationalencyklopedin*, lett ett 90-tal resor till Kina och är sedan 2004 redaktör för *Kinarapport*. En presentation av *Björn Roslund* finns på s. 19.

## Svenskt vemod på erhu

Den virtuosa erhumusikern Liang Lingling har på senare tid framträtt här i Sverige. Förutom den klassiska erhurepertoaren har hon också framfört några svenska folkvisor, som hon tycker passar bra för instrumentet.

TEXT OCH FOTO: BERTIL LUNDAHL

”När jag spelade en svensk folkvisa på min erhu vid en konsert här i Malmö blev en kvinna så rörd att hon grät”, berättar Liang Lingling 梁聆聆 när vi ses före en konsert vid Hyllie Parks folkhögskola.

Vid konserten ackompanjeras hon av Björn Roslund som hon samarbetat med både vid framträdanden här och i Kina.

”Vi har ett mycket fint samspel och jag tänker inte på att det inte är en kines jag spelar med,” säger hon.

Liang Lingling föddes 1974 i Xi'an. Som liten var hennes far, som spelade erhu och ett antal andra instrument, den tidigaste inspirationskällan och läraren. Vid sex års ålder började hon spela för honom. Han gav henne också namnet Lingling, som betyder att luta örat och lyssna uppmärksamt, på grund av hennes tidiga intresse för musik. Efter småskolan kom hon till en mellanskola med musikinriktning knuten till musikhögskolan i Xi'an.

Så småningom blev det dags att flytta till Peking där

hon antogs vid ”Kinas musikkonservatorium” (Zhongguo yinyue xueyuan) 1992. Denna högskola hade, på initiativ av Zhou Enlai, skapats 1964 med syfte att stärka den traditionella kinesiska musikens ställning. Att det blev denna skola hon valde och inte Centrala musikkonservatoriet (Zhongyang yinyue xueyuan), som grundats redan 1950, berodde främst på att läraren An Ruli fanns där.

Efter att ha genomfört fyra år på grundutbildningen antogs hon som forskarstudent och två år senare blev hon shuoshi (licenciat). Därigenom blev hon den första i Kina som tagit licenciatsexamen på instrumentet erhu.

Hon fick därefter anställning på denna högskola, en tjänst som innebär att hon undervisar, forskar och ibland också ger konserter. Hon har framträtt i ett antal länder runtom i världen i Europa, Afrika och Asien. Till Sverige kom hon första gången 2011 och gav då en konsert i Caroli kyrka i Malmö tillsammans med Björn Roslund (finns på Youtube\*).



*Liang Lingling och Björn Roslund vid deras framträdande på Hyllie Parks folkbögskola i Malmö.*

Själva instrumentet erhu är en form av fiol eller fela med två strängar stämde med en kvints intervall. Till skillnad från en västerländsk fiol pressar man inte strängarna ända ner till halsen och stråken sitter instucken mellan de båda strängarna. Resonanskroppen av trä är täckt av ett skinn från pytonorm. Dessutom hålls instrumentet inte under hakan utan placeras som framgår av bilden ovan på låret.

Som namnet erhu 二胡, vilket betyder två-barbar, antyder är det ursprungligen inte ett inhemskt instrument utan har kommit från något av de folk norr eller väster om Kina som kineserna betraktade som barbarer.

Ett av de mest kända styckena för erhu är *Erquan yingyue* (*Månen speglar sig i den andra källan*), som också är namnet på en populär film som jag såg under min tid som student i Nanjing. Filmen handlar om mannen som skapade stycket, en blind gatumusiker, Abing, som levde i Wuxi under för-

sta halvan av 1900-talet. Detta stycke stod förstas också på repertoaren under Liang Linglings framträdande.

Hon blev glatt överraskad när jag visade henne en spel-skola för erhu från 1973 hon aldrig sett förr och som dessutom var skriven av en berömd lärare. Hon fick en kopia av boken, ett överraskande fynd som hon aldrig hade kunnat föreställa sig att hon skulle träffa på i Sverige.

*Bertil Lundahl* är fil.dr i sinologi och har varit lärare, forskare och kursledare vid Institutionen för östasiatiska språk i Lund 1972–98. Han har skrivit ett stort antal artiklar om Kina för *Nationalencyklopedin*, lett ett 90-tal resor till Kina och är sedan 2004 redaktör för *Kinarapport*.

\*<http://www.youtube.com/watch?v=YNkhJqQqxWA&feature=related>).